

H.C. Voorhoeve

HET HUISGEZIN TE BETANIË

*Zoals verschenen in jaargang 19 (1876) van
"De Bode des Heils in Christus", bewerkt in
hedendaags Nederlands door Hugo Bouter*

[Boeken om de Bijbel 2009](#)

INHOUD

1. Inleiding	3
2. Marta	8
3. Maria.....	16
4. Lazarus	28

1. INLEIDING

De Bijbel is een bijzonder boek. Het is een boek voor iedereen. Zondaars leert het de weg van de zaligheid. Vermoeiden en belasten leidt het tot de ware rust, hongerigen tot het waarachtige Manna, dorstigen tot de fontein van levend water. De kinderen, jongelingen en vaders in Christus vinden hier allemaal lering, vertroosting en leiding. Niemand, in wat voor toestand, in wat voor omstandigheden, of op wat voor hoogte van geestelijk leven hij ook mag zijn, zal zich met dit boek bezighouden en het onbevredigd ter zijde leggen. Iedereen vindt het gepaste antwoord op al zijn vragen.

Deze opmerkingen kwamen als het ware vanzelf uit mijn pen, toen ik iets wilde schrijven over het huisgezin te Betanië. De Bijbel, het is een boek voor iedereen en voor alle omstandigheden, dat leert deze geschiedenis. Een gelovig gezin, waar Jezus vertoeft. Wat een mooi tafereel! Het is uniek in zijn soort. Vele vrouwen dienden de Heer Jezus met hun goederen; en veel discipelen volgden Hem; vele zieken en lijdenden en onwetenden kwamen tot Hem. Sommigen nodigden Hem op de maaltijd; maar nergens elders verbleef Hij, zoals in het huisgezin te Betanië. Hier werd Hij niet alleen aan de maaltijd genodigd, maar in huis opgenomen. In dit huis werd Hij met een liefde ontvangen en hartelijkheid bediend en met achting behandeld.

De drie personen waaruit dat huisgezin bestond, verschilden aanmerkelijk in karakter en geestelijk leven. Maar allen hadden zij Jezus hartelijk lief, en de Heer Jezus hield van hen. Marta ontving Hem in haar huis; Maria zat aan zijn voeten (Luc. 10). Lazarus zat aan zijn zijde (Joh. 12). 'Heer, zie, hij die U liefhebt is ziek', was de boodschap van de zusters aan Jezus, toen Lazarus op het ziekbed lag. 'Onze vriend Lazarus slaapt', zei Jezus tegen de discipelen. 'Jezus nu had Marta en haar zuster en Lazarus lief', zegt ons de Heilige Geest (Joh. 11:1-11).

De Heer verbleef heel graag in dat gezin. Hij was daar op zijn gemak en voelde zich er thuis. Hij koos er voor om daar te zijn gedurende de laatste dagen van zijn leven hier op aarde. Jeruzalem had Hem verworpen, daarom wilde Hij daar niet overnachten. 's Avonds ging Hij naar Betanië en sliep daar, en keerde morgens weer naar Jeruzalem

terug om in de tempel te leren (Joh. 12; Matt. 21:17). In Betanië rustte Hij uit van de vermoeienissen van de dag. Daar in die huiselijke kring vond Hij compensatie voor het leed dat Hem elders werd aangedaan. En daar was ook iemand die zijn gedachten kende en die met Hem meeleeftde, terwijl niemand van de discipelen Hem echt begreep.

Wat een eer, wat een voorrecht zo'n Gast te mogen ontvangen! Wat zullen die drie genoten hebben! Onvergetelijk zijn die uren en dagen voor hen geweest. Op een heel bijzondere wijze hebben zij met de Heer Jezus kennis gemaakt. Hij was niet alleen hun Verlosser en Leraar maar Hij was ook hun Huisvriend. Zij hadden een bijzondere relatie met Hem. Wij vinden geen ander voorbeeld van zoveel vertrouwelijkheid met de Heer Jezus in het Nieuwe Testament. Zij hadden in de Heer een Vriend gevonden, trouwer dan een broer, die zich in al hun omstandigheden verplaatste, die belang stelde in alles wat er bij hen gebeurde, die met innige sympathie aan hen verbonden was.

Johannes 11 laat dit op bijzondere wijze zien. Lazarus was ziek, en Jezus was ver van Betanië verwijderd. Wat zouden de zusters doen? Een boodschap tot Jezus zenden? Goed! Maar wat zouden ze vragen? Een dringend verzoek om toch snel te komen? Nee, dat zou wantrouwen in Jezus' liefde verraden hebben. 'Heer, zie, hij die U liefhebt is ziek'. Dat was de boodschap. Meer niet. Het was voldoende. Aandringen was overbodig. Zij kenden het hart van de Heer Jezus. Meer dan eens hadden zij het ondervonden hoe vol meegevoel Hij was. Zij wisten dat Hij Lazarus liefhad – zó lief dat Hij slechts hoefde te weten dat zijn vriend ziek was, om direct naar hem toe te komen en Hem te genezen. En zij hadden zich niet vergist. Weliswaar bleef de Heer weg, totdat Lazarus gestorven was. Weliswaar deed Hij de zusters door een weg van diep en zwaar lijden gaan, maar het was slechts om hen naderhand des te meer te verblijden. Het was slechts, opdat zij Hem nog beter zouden leren kennen, zijn goddelijke sympathie nog meer zouden ondervinden en de heerlijkheid van God zouden aanschouwen.

En het vertrouwen in Jezus' liefde leefde zó sterk bij deze vrouwen, dat zij ook na zo'n grote teleurstelling helemaal niet geschokt waren in het geloof aan zijn liefde en trouw. 'Heer, als U hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn', riepen zij allebei uit. En terwijl Marta er bijvoegde: 'Maar ook nu weet ik, dat God U al wat U van God zult bidden, zal geven', viel Maria aan zijn voeten neer om haar smart bij

Hem uit te huilen en zijn meegevoel te ondervinden.

In Betanië werd Jezus een woning, een thuis bereid. De harten waren Hem toegewijd. Dit huis stond voor Hem open en alles stond Hem ten dienste. Staat *uw* huis open voor de Heer? Ontvangt u Hem graag? Doet u alles om het Hem daar aangenaam te maken? Is het u een grote eer, een onschatbaar voorrecht, als Hij bij u komen wil?

Er is een uitnodigen en een ontvangen van de Heer, dat zijn hart koud laat. Een uitnodigen uit nieuwsgierigheid; een uitnodigen uit noodzaak, omdat men het niet durft laten. Simon de farizeeër nodigde Jezus aan de maaltijd, maar liet alles achterwege dat zijn blijdschap over de komst van Jezus tot uitdrukking had moeten brengen. Geen water voor de voeten, geen zalf op het hoofd, geen kus ter begroeting. De Heer kwam, maar Hij voelde zich daar niet thuis. Simons hart stond niet voor Hem open, daarom had Simons huis geen aantrekkelijkheid voor Hem.

De Heer Jezus komt liever daar waar alles van armoede getuigt, maar waar een hart is dat klopt voor Hem en waar men het een eer vindt Hem te mogen ontvangen, dan in een prachtig paleis waar men Hem wel met veel formele plichtpleging tegemoet komt, maar waar men Hem niet in liefde ontvangt. Hoe ontvangt u de Heer Jezus? Met de hartelijkheid van Marta en Maria, of met de formele koudheid van Simon? Hebt u alles voor Hem over, of geeft u alleen wat strikt nodig is? En bovenal, wat u doet en geeft, geeft en doet u dat uit liefde voor Hem?

De Heer is niet meer hier op aarde. Persoonlijk kan Hij niet meer bij ons aan tafel zitten en in ons huis overnachten. Maar is ons huis een huis waar Hij gediend en geëerd wordt, waar zijn Naam op de lippen zweeft, waar men Hem tracht te behagen? Een huis waar de zijnen met vreugde, met hartelijkheid, met liefde ontvangen en gehuisvest worden? 'Wie u ontvangt, ontvangt Mij', heeft de Heer gezegd. 'Voorwaar, Ik zeg u: voor zoveel u dit één van mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt u het Mij gedaan'. 'Legt u toe op de gastvrijheid', roept de apostel de gelovigen toe, en 'vergeet de gastvrijheid niet, want hierdoor hebben sommigen onwetend engelen gehuisvest'. Zo kunnen ook wij de Heer ontvangen. Staat ons huis voor de broeders en zusters open, dan staat het open voor de Heer Jezus. Maar dan moet het ook echt omwille van *Hem* zijn, niet om zelf geprezen te worden; niet om een goede naam te hebben onder de gelovigen; ook niet om de eer te hebben de een of andere begaafde broeder onder

ons dak te huisvesten; veel minder nog om onze nieuwsgierigheid te bevredigen, of ons geweten gerust te stellen.

Deze gastvrijheid kan iedereen beoefenen. Aan veel of weinig ligt het niet. Wie weinig heeft, kan niet veel geven. Maar zelfs een beker koud water, om Jezus' wil gegeven, wordt door Hem aangenomen. Maar wie veel heeft, en slechts weinig geeft, hoeft niet op goedkeuring van de Heer te rekenen. Als ons hart maar klopt voor de Heer Jezus, dan is er altijd een gelegenheid tot weldoen te vinden. Want de liefde is vindingrijk. Denk aan de Sunamitische in 2 Koningen 4. 'Laat ons dan nu een kleine gemetselde bovenkamer maken', zei zij tegen haar man, 'en daar voor hem een bed, een tafel, een stoel en een kandelaar plaats, opdat hij, wanneer hij bij ons komt, daar zijn intrek kan nemen'. Dat was voortreffelijk. En zij werd ervoor beloond!

Ook Marta en Maria en Lazarus werden gezegend! Ja, als wij de Heer Jezus ontvangen, dan zullen wij altijd weten dat Hij er geweest is. De heerlijkheid van zijn tegenwoordigheid vervult het huis. Maar zou de Heer in ieders huis kunnen wonen? Zeer zeker niet. Dat zouden wij niet eens doen. Zou u graag wonen in een slordig, twistziek gezin? Zou u graag daar verblijven waar men u koel en afgemeten ontvangt? Natuurlijk niet. Welnu, de Heer nog veel minder. Natuurlijk, Hij heeft al de zijnen lief; Hij draagt ze allen op zijn hart; Hij wil ze allen zijn zegeningen te genieten geven. Maar wanneer zij niet in zijn wegen wandelen, dan kan Hij onmogelijk met hen omgaan, alsof er niets in de weg stond. De Heer heeft gezegd: 'Als iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord bewaren; en mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en woning bij hem maken' (Joh. 14:23). Zijn wonen bij ons is dus afhankelijk van onze liefde tot Hem en van het bewaren van zijn woord.

Zeker, de Heer *bezoekt* ook die huizen van de zijnen, waar het ongeregeld toegaat; maar *wonen* is heel wat anders. Als Hij ze bezoekt, dan komt Hij om te vermanen, om orde en regel te doen ontstaan. Maar *woont* Hij in een huis, dan is Hij daar als Vriend om aan alles deel te nemen en door zijn bijzijn de vreugde te vermeerderen. 't Is treurig, en toch helaas maar al te waar, dat er gezinnen van gelovigen zijn, waar de Heer Jezus zijn intrek niet nemen kan. Zou Hij daar wonen, waar wereldsgezindheid heerst? Onmogelijk! Denk aan Abraham en Lot. Bij Abraham verbleef de Heer; daar nam Hij deel aan de maaltijd; daar verkeerde Hij als een Vriend. Bij Lot ging Hij niet eens zelf op bezoek, maar zond zijn

engelen; en die wilden liever op straat, dan in Lots huis overnachten.

Zou de Heer Jezus zijn intrek nemen in een huis, waar het slordig is en vuil, en waar het ongeregeld toegaat? Denk aan de woorden van de apostel Paulus: 'Al wat waar, al wat eerzaam, al wat rechtvaardig, al wat rein, al wat beminnelijk, al wat welluidend is, als er enige deugd en als er enige lof is, bedenkt dat. Wat u geleerd, ontvangen, gehoord en gezien hebt in mij, doet dat; en de God van de vrede zal met u zijn' (Fil. 4:8-9). Zou Jezus graag daar wonen, waar twist en tweedracht heersen, waar man en vrouw niet samen stemmen, waar de kinderen opstaan tegen de ouders? Beslist niet, want 'waar liefde woont, gebiedt de Heer de zegen; daar woont Hijzelf, daar wordt zijn heil verkregen, en 't leven tot in eeuwigheid.'

Het zijn praktische maar ernstige dingen om over na te denken. Stelt u er prijs op dat de Heer zijn intrek bij u neemt? Dan moet u uw huis zó inrichten dat Hij er graag verblijft. Velen denken dat men het allemaal niet zo nauw moet nemen. Als het hart maar goed staat voor de Heer, dan moet men op het overige niet zo letten, zeggen zij. Alsof de toestand in huis niet een gevolg is van de toestand van het hart! Alsof in huis alles in wanorde, en toch het hart volkomen in orde kan zijn! Wie zo denkt, bedriegt zichzelf. Wij moeten als lichten schijnen in de wereld; en dat niet alleen door te spreken in de gemeente, door het evangelie te verkondigen, door christelijk werk te doen, door ons uiterlijk van de wereld af te zonderen, maar ook door ons als christenen te gedragen in onze huizen, door in liefde met onze gezinsleden om te gaan, orde en regel na te leven, de kinderen op te voeden in de vrees en vermaning van de Heer. Mochten allen dit leren verstaan en ter harte nemen!

2. MARTA

Wat een mooie indruk krijgen wij van het huisgezin te Betanië! De Heer werd daar met liefde ontvangen en hij verbleef er graag! Als we nader kennis maken met de verschillende personen waaruit dat gezin bestond, dan is dat aangenaam en nuttig. Want hoewel ieder van hen Jezus hartelijk liefhad, was er toch een groot onderscheid van karakter en geestelijk leven tussen deze drie gezinsleden. Op een wijze zoals alleen God dit kan doen, wordt het karakter en de geestelijke toestand van ieder van hen geschilderd.

Marta lijkt de hoofdpersoon in huis geweest te zijn. Zij verzorgde en leidde de huishouding. Het wordt *haar* huis genoemd. 'Een vrouw genaamd Marta ontving Hem in *haar* huis' (Luc. 10:38). Hierdoor leren wij Marta al dadelijk kennen. Zij voelde zich tot Jezus aangetrokken. Zij had Hem lief, zij stelde prijs op zijn gezelschap en zette haar huis elke keer voor Hem open. Zij ontving Hem met grote hartelijkheid. Alles wat zij in haar huis had, stond in dienst van de Heer. 'Marta was zeer bezig met veel dienen', lezen wij. Daarin was ze zo enthousiast dat zij niet kon begrijpen, dat Maria zo rustig aan Jezus' voeten kon zitten, zonder haar te helpen. Laten wij haar hierover niet te hard vallen. Wel was het een bewijs dat zij niet hetzelfde in Jezus had gevonden, wat Maria in Hem vond. Zij vond het verzorgen van de Heer belangrijker dan het luisteren naar zijn onderwijs. Maar haar dienen was een treffend bewijs van haar liefde voor Jezus. De Heer Zelf stelde dit op prijs. Had zij geen aanmerking gemaakt op Maria's handelwijze, dan zou Hij haar zeker rustig hebben laten werken en dienen. Want natuurlijk moesten er dingen in orde worden gemaakt. Er moesten maaltijden en verfrissingen gereed worden gemaakt. Zeker. En omdat zij dit zo ijverig deed, toonde dit haar betrokkenheid. De Heer had het goed in *haar* huis, en Hij verbleef er graag.

Dit is allemaal positief. De Heer Jezus is het waard dat wij alles voor Hem over hebben. Voor Hem is geen moeite te veel, geen arbeid te zwaar, geen drukte te groot. Wij kunnen dus veel van Marta leren. Wij zijn hierin zo karig. Iets voor Hem te doen, valt ons vaak moeilijk. Voor ons eigen genot doen wij dikwijls zoveel, maar voor Hem? Moeten wij ons eigenlijk niet schamen in dit opzicht?

Inderdaad, Marta had veel op met haar dienen. Zij vond haar dienst belangrijker dan Maria's luisteren en dit was niet goed van haar. Maar soms gebeurt het dat gelovigen deze fout van Marta gebruiken om zich aan het *dienen* te onttrekken. Men wacht dan rustig af en doet niets. Of men zegt, als er om hulp wordt gevraagd, dat het niet in het dienen en werken zit. Maar men vergeet dat de liefde tot de Heer ons nooit tot nietsdoen, maar integendeel tot werkzaamheid zal aansporen. Bang te zijn om zichzelf te zoeken in de arbeid is goed. Maar te arbeiden, zonder zichzelf te zoeken, uit waarachtige liefde tot de Heer, is beter. Bezig zijn met *veel* dienen is echter te verkiezen boven iemand die in werkeloos toeziet. Bij de eerste is liefde tot de Heer de drijfveer, al kunnen er soms ook andere belangen bij betrokken zijn; bij de laatste is het te vrezen dat veeleer eigenliefde dan liefde tot Jezus het hart bestuurt.

Marta was een gelovige vrouw. Dit is vaak betwijfeld. Men heeft de woorden van de Heer Jezus, over de keuze van het goede deel door Maria, soms nogal negatief opgevat. Alsof de Heer wilde zeggen: 'Marta, jij bent alleen maar met de uiterlijke dingen bezig'. Maar dat is een grote vergissing. Het onderscheid tussen Maria en Marta bestond niet hierin, dat de een geloofde en de ander niet, dat de een de Heer Jezus liefhad en de ander niet. Nee, beiden geloofden in de Heer. Beiden hadden de Heer lief en hadden alles voor Hem over. De Heilige Geest heeft ervoor gezorgd dat daarover geen twijfel zou zijn. Lees de geschiedenis van Lazarus' opwekking in Johannes 11, en u zult er volledig van overtuigd zijn. Het waren *beide* zusters, die de ontroerende en van een vast vertrouwen op Jezus' liefde getuigende boodschap stuurden: 'Heer, zie, hij die U liefhebt is ziek'. Ging Marta niet snel de Heer tegemoet, zodra zij hoorde dat Hij het dorp naderde? Horen wij niet uit haar mond die prachtige belijdenis van haar geloof in Jezus: 'Ja Heer, ik geloof dat U de Christus bent, de Zoon van God, die in de wereld zou komen'? De Heilige Geest heeft willen voorkomen dat wij ons een onjuiste voorstelling van Marta zouden maken, want er staat zo treffend bij: 'Jezus nu had Marta en haar zuster en Lazarus lief' (Joh. 11:5). Marta staat hierbij nadrukkelijk vóór.

Het onderscheid bestond hierin, dat Maria het onderwijs van de Heer Jezus boven alles op prijs stelde, terwijl Marta meer waarde hechtte aan haar dienst. Het goede deel dat Maria had uitgekozen, was het zitten aan Jezus' voeten en het luisteren naar zijn onderwijs. Marta was een gelovige vrouw en zij had de Heer lief. Maar ze was een

gelovige die meer met zichzelf en haar dienst dan met de Heer bezig was. Misschien kon zij daarom Maria's handelwijze niet zo goed verdragen. Want zij vond *haar* werk belangrijker en meende zich daardoor verdienstelijk te maken. Terwijl Maria haar niet kwam helpen, en daardoor liet merken dat ze het werk van Marta niet zo belangrijk vond. Dan is het begrijpelijk dat Marta zich niet kon inhouden en aan haar ontevredenheid uiting gaf. Want zij meende het toch zo goed? Zij dacht toch immers niet aan zichzelf? Alles wat zij deed, deed zij voor de Heer! Maar zij kende zichzelf niet; zij wist niet wat er in haar hart was. De omstandigheden maakten dit openbaar. Had zij werkelijk alléén om Jezus' wil gediend, dan zou er geen aanmerking over haar lippen zijn gekomen. Zij zou gelukkig zijn geweest in het vervullen van haar roeping en zich om Maria niet hebben bekommerd. Maar de dingen lagen anders en daarom kon zij het niet verdragen dat al haar moeite en zorg als het ware onopgemerkt bleven.

Er zijn veel gelovigen die lijken op Marta. Zij zijn bezig met veel dienen, prediken, bezoeken maken, schrijven, traktaten uitdelen, hebben zondagsscholen en zijn heel ijverig aan het werk. Zij gunnen zichzelf geen rust en zijn altijd druk en bezorgd. Zij bedoelen het goed en hebben de Heer hartelijk lief. En wat zij doen, doen zij volgens henzelf uit pure liefde tot de Heer. Maar zij kennen zichzelf niet. Zij weten niet dat zij hun eigen dienst belangrijker vinden dan de Heer; dat zij veel meer denken aan wat *zij* doen dan aan hetgeen *Hij* gedaan heeft. Als u met hen spreekt over hun werk voor de Heer, dan zijn zij vol vuur. Maar over de Bijbel en de heerlijke waarheden die daarin staan, of over de heerlijkheid van Jezus en de gemeenschap met Hem, kunnen zij weinig zeggen; zij worden ongeduldig; zij trachten ervan af te stappen en het gesprek weer op hun stokpaardje te brengen. In die dingen zijn zij niet thuis.

Ook wordt dit soms openbaar door de omstandigheden. Ik heb gelovigen gekend, die heel ijverig aan het werk waren en zich daar zeer gelukkig in voelden, die altijd opgewekt en opgeruimd waren. Maar toen de Heer hen op het ziekbed legde en zij geruime tijd hun werk moesten loslaten, verloren ze al hun geluk, al hun opgeruimdheid. Ze vielen in een enorme leegte. Wat was hiervan de oorzaak? Eenvoudig deze: zij hadden zich meer in hun werk dan in de Heer verblijd; meer aan zichzelf dan aan Hem gedacht; zich meer beziggehouden met hun dienst dan met zijn heerlijkheid en waarheid. Anders zouden zij even gelukkig gebleven zijn, nu zij hun werk

moesten staken, als toen zij er nog middenin waren. Het spreekt vanzelf, als men van zijn werk hoofdzaak gemaakt heeft, dat er dan een enorme leegte in hart en leven ontstaat wanneer dat werk wegvalt. Maar als de Heer Jezus het middelpunt van onze gedachten en arbeid is, dan blijft de vreugde dezelfde, al moet de arbeid worden gestaakt; want de Heer Jezus verandert niet. Wanneer men steeds *in* Hem heeft geleefd toen men werkzaam was, blijft men *in* Hem leven, ook wanneer men op het ziekbed ligt.

Dit is een goede toetssteen. Laten wij onszelf steeds afvragen of wij even gelukkig en rustig zijn wanneer wij alleen met de Heer zijn, als wanneer wij bezig zijn met wat voor soort werk voor de Heer dan ook. Marta was niet rustig. Zij werd zeer in beslag genomen door veel dienen. Dit was op zichzelf heel goed. Maar omdat zij zichzelf – en ook de Heer Jezus – te weinig kende, kon zij niet rustig aan haar werk blijven en alles in de handen van de Heer geven. Toen Maria haar alleen liet begaan, kon zij niet het nalaten zowel de Heer als haar zuster te berispen. Toen zij na Lazarus' dood vernam dat de Heer Jezus eindelijk kwam, ging zij Hem snel tegemoet en begon een uitvoerig gesprek met Hem; maar liep even haastig weer weg om Maria te roepen, zodra het tot haar doordrong dat zij de Heer niet begreep. Zij kwam met Maria weer terug, en opnieuw werd haar onrust en gejaagdheid bij Lazarus' graf openbaar. Zo was Marta. Het was een natuurlijk, noodzakelijk gevolg van haar geestelijke toestand. Alleen in de tegenwoordigheid van de Heer Jezus en in zijn gemeenschap wordt men rustig en kalm. De natuur is altijd haastig, voorbarig, onrustig, of het tegenovergestelde daarvan: koel, ongevoelig, onaandoenlijk.

De Heer zei tegen Marta: 'Je maakt je bezorgd en druk over veel dingen'. In deze woorden ligt alles opgesloten. Zij tekenen de toestand van haar ziel. Veel te doen is niet verkeerd. Als de Heer het te doen geeft, is het uitmuntend. Maar zich over vele dingen te bekommeren en te verontrusten, bewijst dat men *zelf* aan het werk is en meent alles *zelf* te moeten regelen en besturen. Hoeveel onrust is er ook onder christenen! Hoe weinig wordt er gevraagd: 'Heer, wat wilt U dat ik doen zal'? Men denkt zo weinig daaraan. Wat men zelf goed en nuttig vindt, wat de verbreiding van het evangelie bevordert – men doet dat eenvoudig zonder te vragen of de Heer het goedkeurt. Geen wonder dat men ongedurig is en heen en weer geslingerd wordt. Alle mogelijke dingen worden op touw gezet en ijverig verricht, om spoedig te verflauwen en te verdwijnen. Het een verdringt het ander. Men kan

het deze gelovigen aanzien dat de rust van het geloof geheel ontbreekt.

Marta was echter niet alleen *onrustig*, zij was ook *onkundig*. En hoe kon het ook anders! Wanneer wij ingenomen zijn met ons eigen werk, dan zijn onze gedachten natuurlijk vol daarvan en dan hebben wij geen tijd en eigenlijk ook geen zin om het onderwijs van de Heer te genieten. Men leest wel in de Bijbel op zijn tijd en wordt daardoor gezegend, maar men *bestudeert* de Bijbel niet. Men blijft bij de eerste beginselen staan. Van groei in de kennis van God en van de Heer Jezus Christus is nauwelijks sprake. Men heeft zelfs geen vermoeden dat er zulke heerlijke waarheden in de Schrift zijn te vinden; en men kan niet begrijpen dat anderen daarvan zo genieten. En zo gaat het door, jaar in jaar uit, zonder dat men veel meer weet dan dat men behouden is door het geloof in Jezus, indien ook dit bewustzijn niet uit het hart verdwenen is. Het spreekt vanzelf dat men zodoende heel weinig van de waarheid begrijpt. Over veel dingen kan men niet meepraten; en als erover gesproken wordt, dan is men eigenlijk net zoals Marta niet op z'n gemak.

De geschiedenis in Johannes 11 levert hiervan een treffend bewijs. Zij is te belangrijk om er niet apart bij stil te staan en in bijzonderheden na te gaan. Zodra Marta hoorde dat Jezus kwam, ging zij Hem tegemoet. 'Heer, als U hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn', riep zij uit. Dit was wel een bewijs van haar geloof in de Heer Jezus. Als Hij er was geweest, zou Hij Lazarus beter gemaakt hebben. 'Maar', voegde zij eraan toe, 'ook nu weet ik, dat God U al wat U van God zult bidden, zal geven'. Marta heeft veel van Petrus. Dezelfde voorbarigheid, dezelfde onrust; altijd de eerste; een vurige liefde tot de Heer, maar weinig zelfkennis. Zo is het ook hier. Zij denkt veel verder te zijn dan zij is. Petrus zei: 'Al zouden zij U allen verlaten, ik zal U geenszins verlaten; ik zal met U in de dood gaan'. Hij meende dit echt. Maar toen zijn geloof op de proef werd gesteld, was hij bang voor een dienstmeisje. Marta meende het ook: 'Al wat U van God zult bidden, zal God U geven'. Maar zodra Jezus zei dat men de steen moest wegnemen van het graf, toen sloeg Marta de angst om het hart en riep zij uit: 'Heer, hij riekt al, want hij is daar vier dagen'. De werkelijkheid is vaak anders dan wij denken. Ons hoofd is vaak veel verder dan ons hart. Wij roemen dikwijls, maar als ons geloof op de proef wordt gesteld, hoe staat het dan?

Jezus antwoordde: 'Je broer zal opstaan'. Ja, zei Marta: 'Ik weet dat

hij zal opstaan in de opstanding op de laatste dag'. Marta begreep de Heer Jezus niet. Zij was te weinig gewend aan zijn onderwijs om Hem te kunnen begrijpen. De Heer legde het verder uit. 'Niet over de opstanding op de laatste dag spreek ik', Marta, wil Hij als het ware zeggen. Je broer zal nu opstaan. Want ik, die hier voor je sta, 'Ik ben de Opstanding en het Leven. Wie in Mij gelooft, zal leven, al was hij ook gestorven; en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid'. Geloof je dat? En wat was Marta's antwoord? 'Ja Heer, ik geloof dat U de Christus bent, de Zoon van God, die in de wereld zou komen'.

Maar dat was geen antwoord op de vraag van de Heer Jezus. Nee, Marta begreep de Heer niet. En dit voelde zijzelf ook. Zij voelde zich niet op haar gemak. *Maria* zou dat niet gevoeld hebben. *Zij* zou Jezus' woorden begrijpen. Als er iets te doen was geweest, dan zou Marta in haar element zijn, maar nu de waarheid werd uitgelegd, moest Maria maar komen. En na dit gezegd te hebben ging Marta heen en riep haar zuster Maria in het geheim en zei: 'De Meester is daar en Hij roept je'. Dat was jammer. Het is bedroevend voor de Heer als wij zijn woorden niet begrijpen, als wij teveel met andere dingen bezig zijn en daardoor onbekwaam zijn in zijn gedachten in te treden. Hoe vaak is dit bij gelovigen het geval. Het is alsof de Heer voor dove oren spreekt. Mochten wij toch meer naar de stem van de Heer luisteren en in zijn woorden belang stellen! Dan zullen wij steeds meer de diepte en de rijkdom daarvan leren verstaan.

De woorden die de Heer tot Marta richtte, vormen hiervan een duidelijk bewijs. Zij hebben een diepere betekenis dan men bij de eerste oogopslag zou denken: 'Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, al was hij ook gestorven; en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid' (Joh. 11:25-26). Brengt men deze woorden in verband met wat ons elders wordt geleerd in het Nieuwe Testament, dan bevatten zij een korte, maar duidelijke verklaring aangaande de opstanding (vgl. 1 Kor. 15:51-54 en 1 Tess. 4:13-18). In deze twee plaatsen leert Paulus ons immers dat als de Heer komt in de lucht, (1) zij die in Jezus ontslapen zijn zullen worden opgewekt; en (2) zij die tot de komst van Jezus op aarde blijven leven zullen niet zullen sterven, maar in een ogenblik worden veranderd.

Welnu, als men even nadenkt vindt men hetzelfde in de woorden van Jezus. 'Ik ben de Opstanding en het Leven'. Hij zegt eigenlijk: 'Ik ben

dat in mijn Persoon; geen mens heeft Mij dit gegeven; Ik Zelf ben het'. Daarom heeft ieder die in Hem gelooft, het leven, d.i. het eeuwige leven. Dit hebben wij nu reeds. Onze ziel leeft. Ons leven is Christus; ons leven is met Christus verborgen in God. Maar dit leven zal ook aan ons lichaam worden meegedeeld. Ons lichaam is nu nog sterfelijk en vergankelijk; maar dit zal veranderen. Als Jezus komt, krijgen wij een onsterfelijk en onvergankelijk lichaam. 'Wie in Mij gelooft, zal leven, al was hij ook gestorven'. Dat betekent: de gelovige die gestorven is, zal worden opgewekt. 'En ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid'. De gelovige die leeft als Jezus komt, zal echter niet sterven, maar in een punt van de tijd worden veranderd. Wij zullen niet allen ontslapen, maar zullen allen veranderd worden. Heerlijke waarheid! De dood heeft over de gelovige geen macht meer. Jezus heeft de dood overwonnen. Dit is zó waar, dat er gelovigen zijn die niet zullen sterven. Jezus is de Opstanding en het Leven. In en door Hem triomferen wij. Alle machten die tegen ons waren, zijn verslagen. God zij dank, die ons de overwinning geeft door Jezus Christus, onze Heer!

Maar lezen wij verder niets meer van Marta? Zeker; nog één mededeling over haar vinden wij in het volgende hoofdstuk van het Johannesevangelie – een mededeling die, de omstandigheden in aanmerking genomen, aan mij de indruk geeft alsof de Heilige Geest ons wil zeggen dat de onrustige, over vele dingen bezorgde Marta in een rustige discipelin van Jezus is veranderd. Zes dagen vóór het pascha was Jezus weer te Betanië. Men bereidde Hem aldaar een maaltijd. Gedurende die maaltijd zalfde Maria de voeten van Jezus. De discipelen waren hierover ontevreden en hielden dit voor grote verkwisting. De zalf had veel beter kunnen verkocht, en het geld aan de armen kunnen worden gegeven. Wat een mooie gelegenheid voor Marta om weer op de voorgrond te treden! Hoeveel aanleiding voor haar om aanmerking op Maria's gedrag te maken! Meer aanleiding nog dan de eerste keer. En wat lezen wij van haar? Niets anders dan deze eenvoudige mededeling: 'Zij maakten daar dan een maaltijd voor Hem klaar, en Marta diende' (Joh. 12:2).

Wat mooi en veelzeggend is dit: *Marta diende*. Zij had haar werk niet opgegeven; zij had haar post aan geen ander toevertrouwd; zij was niet moedeloos en ontevreden geworden. Nee, zij diende evenals vroeger. Zij verrichtte hetzelfde werk, maar nu in stilheid – zoals het iemand past die een roeping van de Heer heeft ontvangen. Geen aanmerking kwam over haar lippen. Zij liet Maria begaan en zij ging

zelf ook haar gang, ieder op haar plaats. Beiden dienden de Heer. Beiden waren tevreden en gelukkig in het werk dat zij voor Jezus verrichtten. Wat een mooi slot van Marta's geschiedenis! De genade kan ons aan onszelf ontdekken en Jezus kostbaar maken voor ons hart, kostbaar boven alles. Dan is men rustig en kalm; men maakt geen aanmerking meer en is gelukkig en tevreden. Maar dan houdt men niet op met werken en dienen! Men is even ijverig bezig, maar met een totaal ander hart, op een totaal andere wijze. Denk aan de voorbarige, zichzelf vertrouwende Petrus. Hoe totaal anders was hij later. Vol ijver verkondigde hij het evangelie, vol vuur beled hij zijn Heer. Maar hij was kalm en rustig; hij had zijn zelfvertrouwen verloren; hij liet zich leiden door Gods Geest. Heerlijke vrucht van Gods genade! Hoe meer wij onszelf leren kennen, des te kostbaarder zal Jezus voor ons worden. Hoe meer wij Jezus leren kennen, des te meer zullen wij ons tot Hem voelen aangetrokken, des te liever zullen wij ons aan Hem geven en door Hem laten leiden.

3. MARIA

Maria van Betanië – wat een reeks fijne en mooie indrukken roept deze naam op! Wie voelt zich niet aangetrokken door de stille vroomheid van deze discipelin van de Heer! Hoe kalm en rustig was zij. Geen overdreven haast kon men bij haar bespeuren. Zij was vol verlangen om te leren, en zij was een voortreffelijke leerling. Beter dan alle anderen wist zij in Jezus' gedachten en voornemens door te dringen. Zij wachtte haar tijd af; zij deed niets zonder de overtuiging in de weg van de Heer te zijn. En op het juiste ogenblik diende en eerde zij haar Heer. Zij was nauw aan Jezus verbonden. Hoeveel schoonheid en heerlijkheid vond zij in Hem! Altijd was zij dicht bij Hem. Voor Hem liet zij alles staan en zij genoot van zijn tegenwoordigheid. De Heer voelde zich ook tot haar aangetrokken. Het huisgezin te Betanië was als het ware een magneet voor Hem. Het huis van Marta was voor Jezus niet alleen een plaats van lichamelijke rust, maar ook van geestelijke verkwikking; want daar vond Hij iemand die in Hem haar alles gevonden had en aan wie Hij Zich geheel kon openbaren. Was het gesprek met de Samaritaanse vrouw reeds spijs voor zijn ziel, hoeveel te meer zal Maria's belangstelling in zijn Persoon een verkwikking geweest zijn voor zijn hart.

Wat is er een verschil tussen deze twee vrouwen! Wie in het huisgezin te Betanië verbleef en oppervlakkig oordeelde, zou *Marta* boven Maria hebben gesteld. Marta was de hoofdpersoon in huis, Maria nam de tweede plaats in. Marta trad steeds op de voorgrond, Maria trok zich bescheiden terug. Marta was ijverig aan het werk, terwijl Maria stil zat te luisteren. Maar schijn bedriegt. Hoewel Marta meer de aandacht trekt, is Maria onze aandacht dubbel waard. Al is zij niet de hoofdpersoon in huis, zij is in geestelijk opzicht de meerdere. Inderdaad wordt het huis te Betanië Marta's huis genoemd, maar van Betanië zelf wordt gesproken als van het dorp van *Maria* en haar zuster Marta (Joh. 11:1). En, hoeveel voortreffelijke dingen wij ook bij Marta hebben gevonden, in de schaduw van Maria kan zij niet staan. Hun geestelijk leven verschilde hemelsbreed. Dit is wel merkwaardig. Maar ieder die een beetje de gemeenschap der heiligen kent en smaakt, zal hebben gemerkt dat er een groot onderscheid in geestelijk

leven onder de gelovigen bestaat. De een is veel verder gevorderd in kennis en geloof dan de ander. De een toont meer liefde dan de ander, is nauwgezet, geestelijker, meer gescheiden van de wereld, nederiger. Dit is echt niet in de eerste plaats het gevolg van verschil van onderwijs, leiding of omgeving. Nee, men vindt dit onderscheid vaak bij gelovigen die in dezelfde omgeving leven en hetzelfde onderwijs genieten. De zusters te Betanië zijn hiervan een duidelijk bewijs. Zij leefden in dezelfde omstandigheden en ontvingen beiden de Heer Jezus in hun huis. En toch was Marta bekommerd en verontrust over veel dingen en had Maria het goede deel gekozen: 'Marta, Marta, je maakt je bezorgd en druk over veel dingen, maar één ding is nodig; want Maria heeft het goede deel gekozen, dat van haar niet zal worden weggenomen'.

Zo sprak de Heer, die alle dingen weet en het binnenste van het hart doorzoekt. En daarin lag de oorzaak van het onderscheid in geestelijk leven tussen de twee zusters. Marta had de Heer lief, maar zij dacht meer aan zichzelf en aan haar dienst dan aan de Heer. *Dienen* was voor haar het belangrijkste; zonder dat geen leven voor Marta. Maria daarentegen had in de Heer Jezus iemand gevonden, die haar hele ziel innam, aan Wie zij met haar hele hart was gehecht. Hem te kennen was voor haar het leven en het geluk. Hij was voor haar zo aantrekkelijk, dat zij alles liet staan om maar naar Hem te kunnen luisteren. Was Hij in haar huis, dan ging zij aan zijn voeten zitten, om zijn goddelijke onderwijzingen op te vangen en zich aan zijn woorden te laven. Geen ogenblik liet zij verloren gaan. Het zou haar onmogelijk geweest zijn om heen en weer te lopen en allerlei dingen te verrichten, terwijl Jezus er was; en zodoende de kostelijke uren voorbij te laten gaan, zonder van Hem te genieten. Het was Maria te doen om de Persoon van de Heer: *Hij* trok haar aan. Niet wat Hij haar *gaf*, maar wat Hij *was*. Zeker, de gaven van iemand die ons liefheeft, zijn belangrijk en maken ons blij. Maar de persoon zelf is toch het voornaamste; wij verblijden ons in de gaven, omdat zij van iemand komen die ons zo dierbaar is.

Marta begreep hier niets van. Zij voelde dat niet op dezelfde manier als Maria en was niet in staat om alles te laten staan en aan zijn voeten te gaan zitten. Haar woorden bewijzen dat zij zich hierover verwonderde en zich daaraan ergerde. Voor Maria was dit niet aangenaam. Zij deed dit toch niet zomaar, dat zij Marta alleen liet dienen en zelf aan de voeten van de Heer zat. Het was geen gebrek aan liefde voor de Heer Jezus; integendeel, haar liefde was veel

inniger dan die van Marta. 't Zal haar wel pijn gedaan hebben dat zij zo miskend werd. Maar hoe heerlijk weet de Heer haar te troosten. Hij verdedigt haar niet alleen, maar Hij stelt haar boven Marta. Maria had het goede deel gekozen, dat van haar niet zou worden weggenomen. Nee, de Heer laat niet toe dat Maria opstaat om Marta te helpen. Zij moet aan zijn voeten blijven zitten; zij moet luisteren. De Heer wil Zich aan haar blijven openbaren. Hij wil haar verder onderwijzen; zij moet Hem nog meer en nog beter leren kennen. Dat is zijn vreugde.

Eén ding is nodig. In Jezus te geloven? O ja, dat is zeker. Maar dat wordt hier niet bedoeld, want ook Marta geloofde. Eén ding is nodig voor ieder die gelooft. En dat éne ding is: de Persoon van Jezus boven alles te hoogachten. Ongetwijfeld hebben wij alle reden om ons te verblijden in de verlossing, die door Jezus tot stand gebracht is. Wij kunnen niet dankbaar genoeg zijn voor de genade, die ons deel geworden is. Wij hebben de vergeving van de zonden en het eeuwige leven; wij zijn kinderen van God en erfgenamen met Christus geworden; de heerlijkheid daarboven wacht ons. Maar boven dit alles gaat de *Persoon* van Christus. Ons in Hem te verblijden en te verheugen, dat is het goede deel dat Maria had gekozen. Hem te leren kennen in al zijn liefde en genade, in al zijn schoonheid en heerlijkheid, dat is het éne nodige voor de christen.

Doen wij dit, dan volgen alle andere dingen vanzelf. Om de uitnemendheid van de kennis van Jezus Christus, zijn Heer, achtte Paulus alle dingen schade en vuilnis (Fil. 3:8). Ja, als wij door Jezus aangetrokken worden, dan bekoort ons niets anders meer. Als Jezus leeft in onze ziel, dan staat op al het andere de dood geschreven. Als onze blik op Hem gericht is, dan wenden wij die af van het vergankelijke goed van deze aarde. Dan zeggen wij: 'Mijn Geliefde is blank en rood, uitblinkend boven tienduizend' (Hoogl. 5:10). 'U bent schoner dan de mensenkinderen' (Ps. 45:3). 'Nevens U begeer ik niets op aarde' (Ps. 73:25). 'Maar één ding doe ik: terwijl ik vergeet wat achter is en mij uitstrek naar wat vóór is, jaag ik in de richting van het doel naar de prijs van de hemelse roeping van God in Christus Jezus' (Fil. 3:14).

Hebt u dit goede deel al gekozen? Is de Heer Jezus u meer dan alles waard? Is Hij zo waardevol voor u, dat u al uw tijd in zijn nabijheid wilt doorbrengen? Bij Hem is het goed en heerlijk en bent u gelukkig. Niet alleen wat Hij geeft, is heerlijk. Maar het gaat om Hem Zélf. Ieder die Hem werkelijk kent, hangt Hem aan. Kent u Hem? Ik vraag niet of u

bekeerd bent, of u weet een kind van God te zijn, of u de vergeving hebt van al uw zonden. Ik vraag ook niet of u weet dat Jezus uw Heiland is. Dit alles kan waar zijn, dit alles kunt u weten, zonder dat u Hem werkelijk kent zoals Hij is, zonder dat zijn heerlijke Persoon u boven alles dierbaar is. Vele gelovigen denken helaas weinig daaraan. Het peil van het geestelijk leven is bij de meesten zo laag. Er zijn vaak meer Marta's dan Maria's. Het leven wordt veel meer gezocht in het verrichten van allerlei christelijk werk dan in het kennen van Jezus, in het wandelen met Hem, in het luisteren naar zijn woorden.

Ja, sommigen denken het toppunt van geestelijk leven te hebben bereikt, als zij zeker weten een kind van God te zijn. Maar dit geestelijk leven is maar arm, en de Heer wordt hierdoor weinig verheerlijkt. Want wat God verheerlijkt, is het *kennen* van Jezus. Wie Hem kent, heeft Hem lief. En wie Hem liefheeft, doet graag wat Hij wil. Wie Hem kent, voelt zich tot Hem aangetrokken. Dan zijn wij niets liever dan bij Hem en laten wij alles achterwege wat niet van Hem is. Wie Hem kent, luistert graag naar zijn woorden en leert daardoor steeds meer zijn gedachten verstaan.

Hebt u dit goede deel inderdaad gekozen? En hebt u het behouden? Paulus kon niet alleen zeggen: 'Wat winst voor mij was, *heb* ik om Christus' wil schade *geacht*, maar ook: 'Jazeker, ik *acht* ook alles schade te zijn om de uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus, mijn Heer' (Fil. 3:7-8). Christus was hem niet kostbaar voor een bepaalde tijd, maar *voortdurend*. Ja, Hij werd steeds groter voor hem. Zo was het ook met Maria. De Heer kreeg steeds meer waarde voor haar. In de toestand waarin wij haar de *eerste* maal ontmoeten, vinden wij haar telkens terug. Aan de voeten van Jezus, *daar* was haar speciale plaats. Blij de voeten van de Heer zat zij om te leren, om getroost te worden en knielde zij om Hem haar dankbare hulde te brengen. Haar liefde verminderde niet, zij nam toe. Zij leerde Hem steeds beter kennen en liefhebben, zodat zij Hem ten slotte het kostbaarste bracht wat zij had.

Gaat het met u ook zo, beste lezer? Is Jezus nu kostbaarder voor u, dan toen u Hem eerst leerde kennen? Zo behoort het te zijn. Als dit niet zo is, dan bent u niet gegroeid in de kennis van Hem. Of is het tegenovergestelde bij u het geval? Is die eerste liefde weg? Helaas gebeurt dit vaak. Zo ging het met de gemeente te Efeze (zie Openb. 2:4-5). Hoeveel had Paulus aan hen kunnen vertellen in zijn brief aan

de Efeziërs. Zij verlieten echter hun eerste liefde. Christus was niet meer hun één en al. De Heer voelde dit. Uiterlijk leek alles nog in orde, maar de Heer wist dat de eerste liefde en trouw verdwenen waren. Daarom riep Hij op tot bekering. Is het met u misschien ook zo? Was Hij voor u werkelijk kostbaar boven alles en is dat niet meer het geval? Kom dan tot inkeer!

Misschien zegt u: 'Maar ik doe niets verkeerd, ik doe alles zoals vroeger'. Dat is mogelijk, maar kunt u met de hand op het hart zeggen: 'De Heer weet dat ik Hem nog even lief heb als vroeger'? Zo niet, denk dan aan die eerste liefde terug. Laat opnieuw alles schade en vuilnis worden om de uitnemendheid van de kennis van Hem. Bedenk dat de Heer u nog evenzeer liefheeft als vroeger. Ja, Hij heeft u geen ogenblik minder liefgehad, ook niet toen uw hart verkoelde. Wat is het heerlijk om dit te weten! Zijn liefde is onveranderlijk en eeuwig, van niets en niemand hangt zij af, zij heeft haar oorsprong in Hemzelf.

Maria had dus het goede deel gekozen, dat niet van haar zou worden weggenomen. En het *is* ook niet van haar weggenomen. Integendeel, zij is gegroeid in kennis en geloof, in liefde en toewijding jegens de Heer. Haar verdere geschiedenis levert hiervan het treffende bewijs. Is het op haar aanraden geweest, dat de zusters, toen Lazarus ziek werd, de merkwaardige boodschap tot Jezus zonden: 'Heer, zie, hij die U liefhebt is ziek'? Wat een vertrouwen in Jezus' liefde ligt in deze woorden opgesloten! En wat een rust tegelijkertijd! Dit lijkt helemaal in overeenstemming te zijn met de gedachten van Maria.

Laten wij ons de aangrijpende omstandigheden voor de geest halen tijdens Lazarus' ziekte, waarbij Maria en Marta een boodschap naar de Heer Jezus stuurden. Natuurlijk in de stellige verwachting dat Hij dadelijk zou komen om Lazarus gezond te maken. Maar de Heer kwam niet. Lazarus werd steeds zieker en hij stierf en werd begraven; hij lag al vier dagen in het graf, en nog was de Heer Jezus er niet. Wat zal er veel in Maria zijn omgegaan in die dagen! Zij was bitter bedroefd over de dood van haar geliefde broer. Voor haar zal het uitblijven van de Heer onverklaarbaar zijn geweest. Wat zal ze Hem graag bij zich hebben gehad, al was het alleen maar om haar verdriet bij Hem te brengen. Maar toch, zij verloor haar geloof in Jezus' liefde niet. Hoe onverklaarbaar het voor haar ook was, zij twijfelde niet of alles was zoals het wezen moest. Zij was bedroefd, maar ook rustig.

Het bericht kwam dat de Heer Jezus dichtbij was. Hierop vloog Marta

Hem tegemoet. En Maria? Zij bleef thuis op de Heer wachten. De situatie veranderde immers toch niet als zij haastig naar Hem toeging? In alle drukte zou zij haar hart niet voor Hem kunnen uitstorten. Maar zie, daar is Marta weer. 'De Meester is er en Hij roept je', was haar boodschap. Nu kon Maria niet langer blijven zitten, zij stond haastig op en ging naar Hem toe. Wat is dit heerlijk! Die rust en die gehoorzaamheid had Maria in de omgang met de Heer Jezus geleerd. Wie met Hem omgaat, wordt zoals Hij. Wie met Hem wandelt, wordt zijn navolger. Onwillekeurig neemt men zijn liefde, zijn rust, zijn nederigheid over. Zijn gehoorzaamheid wordt als het ware in ons uitgestort. Deze geschiedenis is daarvan een treffend bewijs.

De Heer Jezus kreeg de boodschap dat Lazarus ziek was, maar Hij *bleef* nog twee dagen in de plaats waar Hij was! Was dit onverschilligheid? Nee, de Heer had Lazarus lief. Hij had Maria en Marta lief. Hij deelde in hun droefheid, Hij voelde hun smart. En toch bleef Hij rustig in de plaats waar Hij was, hoewel Hij wist dat Lazarus in die tijd zou sterven. Waarom? Omdat het zijn spijs was de wil van de Vader te doen. De heerlijkheid van God moest worden geopenbaard, en daarom was het nodig dat Lazarus stierf. Hoe het hart van de Heer Jezus ook naar Betanië verlangde, Hij bleef waar Hij was, omdat de Vader niet wilde dat Hij direct zou gaan. En Maria? Handelde zij niet op dezelfde wijze? Hoewel zij vurig naar zijn komst verlangde, hoewel zij smachtte om Hem te zien en te spreken, bleef zij toch rustig in huis zitten, totdat er een boodschap van Hemzelf was om te komen.

Maar er is hier meer te leren. Wie op de juiste tijd door de Here is onderwezen, kan in droefheid zijn vertroosting en sympathie genieten. Als men bij het graf van een geliefde staat, is het niet de tijd om waarheden uit te gaan leggen. In zulke omstandigheden heeft men enkel behoefte aan troost en meeleven. Die kreeg Maria in ruime mate. Terwijl Marta een gesprek met de Heer Jezus aanknoopte over de waarheid, viel Maria aan zijn voeten neer om in een stroom van tranen haar gemoed uit te storten. Waar de Heer Marta moest onderwijzen, kon Hij met Maria huilen. 'Jezus weende' (Joh. 11:35). Dit zijn aandoenlijke woorden!

Toen de Heer Maria zag huilen en de Joden die met haar waren meegekomen, zag huilen, werd Hij verontwaardigd in de geest en ontroerd. De ellende, door de zonde in de wereld gekomen, stond in al haar verschrikkelijkheid voor Hem. Door de zonde is de dood (Rom.

5:12). En de dood had zijn vriend Lazarus weggenomen. De Heer werd ontroerd, Hij weende. Ja, Hij wist wel dat de heerlijkheid Gods zich zou openbaren, dat enkele ogenblikken later het graf zijn prooi zou hergeven en de droefheid in vreugde veranderd zou zijn. Maar dit nam niet weg dat Hij nu in het centrum van de ellende en de droefheid stond. Dit greep Hem aan. Hij voelde het lijden van de zusters en leed met hen mee. Hij weende met de wenenden. Wat een troost voor Maria! Dat moet haar verkwikt en gesterkt hebben. En het was voor haar een nieuwe ervaring van de onuitsprekelijke liefde van de Heer, een nieuw bewijs van zijn onvergelykelijke schoonheid. Om dat te ondervinden, om op die wijze de Heer te leren kennen, was het wel de moeite waard deze weg van smart en lijden te bewandelen.

Hebt u in verdriet wel eens een vriend gehad, die *met* u leed, iemand die met u meehuilde? Ja? Was dat niet heerlijk? Leek het daardoor niet alsof de pijn niet zo zwaar, de droefheid niet zo groot meer was? En dan een vriend te hebben als de Heer Jezus, die in alles is verzocht geweest zoals wij, uitgenomen de zonde. Iemand die kan zeggen: 'Ik weet wat het is, Ik ondervond het zelf. Ik leed ook zo, Ik voelde diezelfde smart'. Deze ervaring kreeg Maria, omdat zij zijn liefdevolle hart kende.

In die dagen van smart en rouw heeft Maria zeker veel geleerd. Haar geloof werd zwaar beproefd. Bij Lazarus' ziekbed wachtte zij van dag tot dag op de komst van de Heer. Maar Hij kwam niet, zelfs niet op het laatste ogenblik. Lazarus was gestorven en haar hoop was vervlogen, haar verwachting teleurgesteld. Zelfs al kwam de Heer Jezus nu nog, het was toch te laat. Lazarus was er niet meer. 'Heer, als U hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn', riep zij al huilende uit. Er was niets meer aan te doen. De onverbiddelijke dood had haar broer weggenomen.

Nu bleef er niets anders over dan van de medelijdende liefde van de Heer te genieten; en die genoot zij in volle mate. De Heer vertroostte zijn vriendin op uitnemende wijze. Maar Hij deed meer, Hij riep Lazarus in het leven terug. De heerlijkheid van God moest worden geopenbaard. Daarom was Hij weggebleven; daarom was Lazarus gestorven; daarom moest Maria's hart zo verscheurd worden. Door de dood ging het tot het leven. Zo ging het met Lazarus. Maar zo ging het ook in Maria's ziel. Zij ging als het ware door de dood tot het leven. De banden waarmee zij aan Lazarus was verbonden, werden eerst verbroken; en daarna werd hij door de Heer aan haar teruggegeven.

Wegen van lijden en pijn monden uit in zegen en genot. Door lijden gaat het tot heerlijkheid. Dat zal spoedig in letterlijke zin gebeuren, wanneer de Heer Jezus komt. Maar in figuurlijke zin is het vaak reeds nu zo. Gods wegen zijn soms onbegrijpelijk. Ons gebed blijft soms lang onverhoord. In plaats van lichter wordt het donkerder. Wij zijn dan geneigd moedeloos te worden en te gaan mopperen. Laten wij dit niet doen. De heerlijkheid van God zal worden geopenbaard. Het eind zal goed en heerlijk zijn. Uiteindelijk zullen wij God prijzen voor het lijden en de smart. De tucht bewerkt een vreedzame vrucht van gerechtigheid voor hen die erdoor geoefend worden. Maria wist niet waarom Jezus niet kwam. Maar daarna heeft zij het niet alleen begrepen, maar Hem ervoor gedankt. Als Lazarus niet was gestorven, zou zij Jezus' sympathie niet hebben leren kennen en Gods heerlijkheid niet hebben gezien.

Door deze ervaring werd de Heer Jezus nog kostbaarder voor Maria. Spoedig zou zij de gelegenheid krijgen om dit op schitterende wijze te laten zien. De Heer Jezus kwam weer te Betanië en wel zes dagen vóór het pascha, zes dagen vóór zijn dood aan het kruis. In het huis van Simon de melaatse werd Hem een maaltijd bereid. Marta diende. Lazarus was één van hen die met Hem aanlagen. Daar kwam Maria met een pond balsem van onvervalste, kostbare nardus, zalfde de voeten van Jezus en droogde ze af met haar haren. 'Wat een verkwisting', riep Judas uit. 'Die zalf was wel driehonderd denaren waard; wat jammer om die zo doelloos te besteden. Waarom is deze balsem niet verkocht en het geld aan de armen gegeven?' Waarom niet, Judas? Omdat Jezus *meer* waard is dan de armen. Je begrijpt dit niet? Zeker, je zult voor dertig zilverlingen de Meester verkopen. De andere discipelen begrepen het ook niet. Maar Maria begreep het, en de Heer ook.

Voor Maria was er niets zo kostbaar, of Jezus was het waard te ontvangen. Het beste, het kostbaarste dat zij had, dat gaf zij voor Hem. Niet om Hem een geschenk te geven! Als dat haar bedoeling was geweest, dan had zij de zalf moeten verkopen en het geld aan de Heer moeten geven – of voor dat geld iets moeten aanschaffen dat Hem van nut kon zijn. Maar dit deed zij niet. Zij kwam met de balsem en goot die uit op zijn voeten. Zij wilde de Heer geen geschenk brengen; zij wilde Hem *verheerlijken*, Hem *hulde* brengen. De Heer was zo groot voor haar geworden, dat zij niet anders kon dan Hem eer bewijzen. En het huis werd met de geur van de balsem vervuld (Joh. 12:3). De Heer Jezus noemde haar daad een goed werk, dat zij

aan Hem had verricht (Matt. 26:10). Deze offerande steeg als een liefelijke reuk omhoog en was aangenaam in Gods oog.

Hier kunnen wij leren wat aanbidding en eredienst is. Een Israëliet in het Oude Testament bracht het offer van de eerstelingen, de eerste vrucht van het land, als een dankbaar offer aan God. De geur van de balsem, die Maria over de voeten van de Heer goot, vervulde het hele huis. De oudsten in de hemel vallen op hun knieën, zodra de lof van het Lam wordt verkondigd. Ze werpen hun kronen aan de voeten van het Lam en aanbidden Hem, die hen kocht met zijn bloed (Openb. 4:10-11; 5:14).

Zo brengen wij, aan de tafel van de Heer gezeten, onze lof en dank aan Hem die voor ons leed en stierf. Maar om dit werkelijk te kunnen doen, moet ons hart vol zijn van de heerlijkheid van de Heer. Onze mond kan zingen, onze lippen kunnen zich bewegen, onze knieën zich buigen. Maar als ons hart niet vervuld is met Hem, dan is het koud en zonder leven. Mochten wij beter begrijpen wat aanbidding is en Hem die geestelijke offeranden opofferen, die voor Hem aangenaam zijn en zijn hart verkwikken!

Het woord van de Heer Jezus: *‘Waarom valt u haar lastig? Want zij heeft een goed werk aan Mij verricht’*, zal opnieuw een bemoediging zijn geweest voor Maria. Want het was al de tweede keer dat de Heer Maria verdedigde. Eerst tegenover Marta, en nu tegenover de discipelen. Door Marta werd zij van onverschilligheid, door de discipelen van verkwisting beschuldigd. Niemand begreep haar. Alles wat zij deed, vond men eigenlijk vreemd en ongepast. Dit was pijnlijk voor Maria en het zal haar verdriet hebben gedaan, dat zij zo verkeerd werd begrepen. Zij wist immers wat zij deed. Zij deed het alleen voor *Hem* die ze liefhad. Maar wat geweldig voor haar – de Heer Jezus begreep haar wel en Hij waardeerde wat ze deed. De Heer verstond haar liefde en toewijding voor Hem. *‘Waarom valt u haar lastig?’* Met die woorden nam Hij haar in bescherming. Hij kon niet verdragen dat de liefde van Maria werd miskend en dat men haar onvriendelijk behandelde. *‘Bestraf haar niet, val haar niet lastig. Wat zij doet is geen verkwisting, het is een offer voor Mij. Het verkwikt mijn ziel; zij heeft een goed werk aan Mij gedaan’*.

Dat was voor Maria genoeg. Als de Heer haar daad een goed werk noemde, als Hij haar offer aannam, wat gaf het dan nog dat niemand haar begreep en allen haar bestrafden? Zij gaf haar kostelijke balsem niet om door mensen geprezen te worden, maar om de Heer te

verheerlijken. En Hij begreep dat en Hij waardeerde haar werk. Hij was er blij mee en nam dit vreugdevol aan. Wat een blijdschap voor Maria! Er zullen tranen van dankbare vreugde in haar ogen hebben geschitterd, toen zij deze woorden hoorde! Geen klacht kwam er over haar lippen, zo min nu als de eerste keer. Zij legde alles in zijn handen; zij gaf alles aan Hem over. Hij kende haar bedoeling. Hij kende haar hart. Hij wist hoe lief zij Hem had. En zij heeft zich nooit in Hem bedrogen of teleurgesteld gevoeld.

Waar had Maria al deze dingen geleerd? In de school van Jezus. Had zij niet aan zijn voeten gezeten en naar zijn woorden geluisterd? Had zij Hem niet leren kennen? Was zij niet doorgedrongen in de gedachten van zijn hart? Als men iemand liefheeft en veel in zijn nabijheid verkeert, dan ontdekt men spoedig wat hem aangenaam is en wat zijn hart verkwikt en verblijdt. Zo had Maria de Heer Jezus leren kennen. Zij wist wat Hem behaagde. Zij wist welk offer een liefelijke reuk voor Hem zou zijn, en wat het juiste tijdstip was om het te brengen. Juist daar waar allen zich tegen Hem zouden verklaren, verklaarde zij zich vóór Hem. Waar Hij door allen verworpen en bespot zou worden, verheerlijkte zij Hem.

Als wij werken willen doen die de Heer goed noemt, dan moeten wij veel in zijn nabijheid verkeren. Als wij iets willen doen dat Hem behaagt, dan moeten wij zijn gedachten leren verstaan. Allerlei dingen kan men verrichten, die op zichzelf goed te noemen zijn, die echter niet gedaan worden op een wijze die de Heer aangenaam is. Denk aan Marta. Wat zij deed was voortreffelijk, toch noemt de Heer dat geen goed werk dat *aan Hem* gedaan werd. In de gemeenschap met de Heer Jezus krijgt men onderscheidingsvermogen om te zien wat op een gegeven ogenblik de Heer aangenaam is. Als het niet in de Bijbel stond, dan zou niemand eraan denken dat het geven van een beker koud water door de Heer zal worden beloond (Matt. 10:42). Toch is het zo. Ja, de Heer oordeelt totaal anders dan de mensen. Wij zouden allicht de rijken geprezen hebben, die grote sommen geld in de schatkist wierpen. Maar de Heer Jezus prijst de arme weduwe, die slechts twee geldstukjes bracht. Misschien zouden wij denken dat alleen zij, die vele gaven hebben gekregen, voor de Heer Jezus kunnen arbeiden. Maar de Heer zegt: 'Wie een profeet ontvangt in naam van een profeet, zal het loon van een profeet krijgen' (Matt. 10:41).

Dit is heerlijk. Want nu kan iedereen goede werken verrichten. Zowel

de arme als de rijke. Of iemand nu weinig gaven of vele gaven heeft, het is maar de vraag of het werk dat men doet, voor de Heer Jezus Zelf wordt gedaan. De Heer zegt: 'Zij heeft een goed werk *aan Mij* verricht'. Velen bewijzen weldadigheid om door de mensen geprezen te worden. Velen spreken en schrijven om met hun gaven te schitteren. Velen zoeken *zichzelf* of werken om te *leven*. Zij hebben hun loon al. Alleen zij die iets voor de *Heer Jezus* doen, die voor Hem en uit liefde tot Hem arbeiden, worden door de Heer gezegend en beloond. Zij moeten er echter op rekenen dat zij evenals Maria niet alleen door de wereld, maar ook door vele gelovigen zullen worden miskend en veracht. Wat de Heer een *goed werk* noemt, is in de ogen van velen luiheid of verkwisting. Maar laat ons dit niet in verwarring brengen. De goedkeuring van de Heer is beter dan die van mensen. Waar de waardering door mensen verdwijnt en door de omstandigheden verandert, blijft zijn waardering in eeuwigheid. De *goede* werken hier verricht, volgen ons naar Boven.

Maria had door het zalven van de Heer niet alleen bewezen dat zij wist wat voor soort offer de Heer Jezus welbehaaglijk was. Zij leverde hierdoor ook het bewijs dat zij in de geest van de Heer was doorgedrongen en met Hem sympathiseerde in de moeilijke omstandigheden waarin Hij Zich bevond. De Heer Jezus Zelf zegt ons dit: 'Want dat zij deze balsem op mijn lichaam heeft gegoten, heeft zij gedaan voor mijn begrafenis' (Matt. 26:12). Hoewel Maria zeker niet de bijzonderheden van het lijden en sterven van de Heer Jezus heeft geweten, had zij toch zoveel van zijn onderwijs begrepen dat zij wist dat zijn einde spoedig zou komen. Zij had een voorgevoel van het lot dat Hem wachtte. De vijandschap van de Joden kende zij maar al te goed, en de woorden van de Heer hadden haar duidelijk doen zien hoe Hij Zelf een vreselijk einde verwachtte. Met het oog daarop had zij de balsem genomen en over haar Heer uitgegoten. Misschien was zij wel bang dat er later, na zijn dood, geen gelegenheid tot zalven zou zijn. In elk geval geeft de Heer deze betekenis aan haar daad. Hij neemt die aan als een voorbereiding voor zijn begrafenis.

En het is merkwaardig, Maria van Betanië was niet één van de andere vrouwen bij het graf! Waar de anderen te laat kwamen, had zij dit al *van tevoren* gedaan. Zo kan men door gemeenschapsoefening met de Heer in zijn gedachten en gevoelens doordringen. Geen van de discipelen heeft de Heer Jezus zo goed begrepen als zij. Van geen andere gelovige wordt ons verhaald dat hij of zij de woorden van de Heer Jezus zo goed heeft begrepen, maar Maria begreep Hem.

Niemand had sympathie met Jezus in zijn lijden en smart, alleen Maria van Betanië. Wat een gelukkige plaats nam zij in! Het hart van de Heer is door haar verkwikt! Hij vond bij haar – bij haar alleen – meegevoel in zijn grote smart! ‘Voorwaar, Ik zeg u’, luidt daarom het woord van de Heer, ‘overal waar dit evangelie wordt gepredikt in de hele wereld, zal ook van wat deze heeft gedaan, gesproken worden tot haar gedachtenis’ (Matt. 26:13).

4. LAZARUS

Na Marta en Maria komt *Lazarus*, de laatste van het drietal vrienden te Betanië. Er wordt niet veel over hem gezegd, maar toch genoeg om er enkele ogenblikken bij stil te staan. De weinige bijzonderheden die van hem staan opgetekend, zullen ons, wanneer we erover nadenken, belangrijk en vertroostend voorkomen. De stem van de Heer komt ook in de geschiedenis van Lazarus tot ons. Ook wat er *niet* gezegd wordt, is soms veelzeggend. Lazarus vertegenwoordigt een groot aantal van de discipelen van Jezus. Veel gelovigen zijn niet zo bekend. Niet alleen zijn ze onbekend in het land, maar vaak ook in de stad of het dorp waar ze wonen. Het zijn er maar een paar – soms maar een enkeling – die hen kennen. Zij gaan eenvoudig hun weg en verrichten geen grote dingen. Ze staan niet in de publiciteit door Bijbellezingen of evangelie-predikingen, om de eenvoudige reden dat zij dit niet kunnen. Zelfs in de gemeente hoort men hen zelden. Anderen zijn al maanden of jaren ziek, of zitten altijd opgesloten binnen de muren van hun woning; ze doen schijnbaar niets anders dan lijden en volhouden. Veel huisvrouwen gaan als het ware op in de drukte van het huishouden en de kinderen. Zijn zij minder dan de anderen? Nee, zij zijn op de plaats die hun door God is aangewezen.

Er zijn aantrekkelijke en onaantrekkelijke leden in het lichaam, zegt de apostel Paulus (1 Kor. 12:22-25). Er zijn niet alleen apostelen en profeten, herders, leraars en evangelisten in de gemeente, maar ook hulpbetoningen. Worden aan de één vijf, en aan de tweede drie talenten gegeven, de derde ontvangt er één. Hebt u vijf talenten ontvangen en u gebruikt ze niet, dan zult u daarnaar geoordeeld worden. Hebt u er één ontvangen en u handelt daarmee verstandig, dan zult u dienovereenkomstig loon ontvangen. Wees niet traag als God u veel gaven geschonken heeft. Besteed ze met ijver en trouw. Maar hebt u weinig gaven ontvangen, wees dan tevreden met wat u hebt. Denk niet dat u de grond zonder nut beslaat. Het talent dat God u gaf, is precies goed voor u en de plaats die God u heeft gegeven. Veel lijkt u misschien niet te kunnen doen; maar bedenk dat *wat* u doet, net zo belangrijk en nodig is als wat anderen verrichten. Wat u doet, lijkt vaak zo klein en nietig. Maar God oordeelt totaal anders. Onaantrekkelijke leden van een lichaam zijn even

noodzakelijk als al de andere leden. De kleinste schakel kan in een ketting niet gemist worden, of het geheel valt uit elkaar. Misschien bent u onbekend bij de mensen, bij God bent u niet vergeten.

Dit leert ons de geschiedenis van Lazarus. Lazarus was zo'n stille in den lande. Slechts in één evangelie wordt zijn naam genoemd. De eerste maal dat wij over het huisgezin te Betanië horen, vernemen wij geen woord over Lazarus. Als wij alleen maar de geschiedenis in Lucas 10 hadden, dan zouden wij niet eens weten dat Marta en Maria nog een broer hadden. En ook Matteüs en Marcus, die ons net als Johannes de zalving van Jezus door Maria verhalen, zwijgen over Lazarus. Alleen in het Johannes-evangelie lezen wij over hem. Maar wat wij daar van hem horen, bevestigt wat ik al zei: Lazarus viel niet op. Hij was een stille in den lande. Geen enkele daad wordt ons van hem meegedeeld, geen enkel goed werk wordt er van hem vermeld, geen enkel woord staat er van hem opgetekend. Wij lezen dat hij ziek was en stierf; dat Jezus hem opwekte uit de doden en dat hij daarna met Jezus aanzat aan de maaltijd bij Simon de melaatse. Dat is alles.

Wat onbelangrijk, zal iemand zeggen. Ja, zo denken *wij*, maar zo denkt *God* niet. Als wij een ogenblik bij Johannes 11 en 12 stilgestaan hebben, zult u misschien heel wat anders zeggen. Dat schijnbaar onbeduidende leven zal een grotere betekenis voor u krijgen. We kunnen God dankbaar zijn, dat Hij ons naast Marta en Maria ook over Lazarus heeft verteld. 'Nu was er iemand ziek, Lazarus van Betanië, uit het dorp van Maria en haar zuster Marta (...) De zusters dan zonden tot Hem de boodschap: Heer, zie, hij die U liefhebt is ziek' (Joh. 11:1-3). Ziedaar de eerste mededeling. En de tweede is: 'Jezus nu had Marta en haar zuster en Lazarus lief' (Joh. 11:5). Ja, niet alleen de bedrijvige Marta en de zo innig aan Hem verbonden Maria, maar ook Lazarus. En die liefde van Jezus voor Lazarus was zo duidelijk zichtbaar geweest, dat de zusters de boodschap tot de Heer konden sturen: 'Heer, zie, hij die U liefhebt is ziek'. Dat is treffend.

Onze liefde wordt vaak beperkt door het karakter en de kwaliteiten van de gelovigen. De goddelijke liefde daarentegen omvat *allen*. Liefde tot alle heiligen te hebben, was een zaak die door Paulus hoog geprezen werd (Kol. 1:4). Jezus had Lazarus lief, zó lief, dat Hij tegen de discipelen zei: 'Onze vriend Lazarus slaapt' (Joh. 11:11). *Onze* vriend, wat vertrouwelijk klinkt dat! Niet *mijn* vriend, maar *onze* vriend. Hij verbindt de discipelen met Zichzelf, het is alsof zij één familie vormen. Wat een neerbuigende goedheid! Ja, de gelovigen zijn op de

nauwste, de innigste wijze met Jezus verbonden. 'Ik noem u niet meer slaven (...) maar Ik heb u vrienden genoemd, omdat Ik u alles wat Ik van mijn Vader heb gehoord, bekend gemaakt heb' (Joh. 15:15). Dat zei Jezus tegen zijn discipelen. Later, na de opstanding, ging de Heer nog verder. Toen noemde Hij de discipelen zijn *broeders*. Hij, de Eerstgeborene onder vele broeders, zei tegen Maria Magdalena: 'Ga heen naar mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar mijn Vader en uw Vader en naar mijn God en uw God' (Joh. 20:17). Hij schaamt zich niet ons *broeders* te noemen (Hebr. 2:11).

Maar laten wij teruggaan naar de geschiedenis van Johannes 11. 'Onze vriend Lazarus slaapt', zei Jezus. Is dat niet heerlijk? Deze onbekende, stille Lazarus, die in de schaduw stond van Marta en Maria, en van wie wij geen enkele uitspraak lezen, van wie geen enkele daad staat vermeld, die Lazarus was een *vriend* van Jezus. U die misschien vergeten op een zolderkamer woont, u bent een vriend van Jezus. U die de kring van uw kinderen niet kunt verlaten en uw hele leven besteedt aan hun opvoeding en verzorging, u bent een vriendin van Jezus. U die op uw ziekbed ligt uitgestrekt en niet vaak bezoek krijgt, u bent een vriend, een vriendin van Jezus. Dit vergoedt alles, denk daaraan. Er is geen trouwer vriend dan de Heer. Hij houdt zoveel van de zijnen! Hij kent al hun behoeften, noden en zorgen; en op zijn tijd en op zijn wijze wil Hij daarin voorzien. Denk niet dat Hij u vergeet, nu Hij in de hemel woont en met heerlijkheid is gekroond. Hij is Dezelfde als toen Hij hier beneden wandelde. Hij is gisteren en heden en tot in eeuwigheid Dezelfde. Hij weet waar u woont, Hij kent uw adres. Denk maar aan de geschiedenis van Saulus en Ananias. Tegen Ananias zei de verheerlijkte Heer: 'Sta op en ga naar de straat, de Rechte geheten, en zoek in het huis van Judas naar iemand van Tarsus, genaamd Saulus; want zie, hij bidt' (Hand. 9:11). Zo kent Hij ook uw naam. Hij weet de straat waarin u woont, het nummer van uw huis, het kamertje waar u verblijf houdt. En Hij weet alles wat u doet.

Dat is heerlijk en vertroostend! Al zou niemand u kennen, Hij kent u. Al zou iedereen u vergeten, Hij vergeet u niet. Hoe arm en veracht u ook bent, voor Hem bent u niet te arm, niet te veracht. Hij zoekt u en bewijst u zijn vriendschap. Ik hoop dat u steeds zijn tegenwoordigheid mag opmerken! Hoe gelukkig is uw leven dan, hoeveel zegen kunt u genieten! 'Onze vriend Lazarus slaapt', zei de Heer. *Onze vriend!* Ja, Lazarus was niet alleen de vriend van Jezus, maar ook die van de discipelen. Hebt u ook een vriend? Niet alleen onder begaafde en bekende personen, maar ook onder de stillen in den lande? Een

vriend of vriendin op een zolderkamertje? Een zieke, die door niemand wordt bezocht? Een beproefde, die door allen is verlaten? Een weduwe of een wees? Doe net zoals de Heer Jezus! Zoek uw vrienden ook onder zulke mensen.

Hiermee is de geschiedenis van Lazarus niet ten einde, het belangrijkste moet nog komen. Deze stille, schijnbaar onopvallende man werd een belangrijk persoon, iemand over wie heel Jeruzalem sprak. Wat zei de Heer, toen Hij vernam dat Lazarus ziek was? 'Deze ziekte is niet tot de dood, maar ter wille van de heerlijkheid van God, opdat de Zoon van God erdoor wordt verheerlijkt' (Joh. 11:4). Wat een heerlijke woorden! Deze ziekte zou zijn tot heerlijkheid van God, en de Zoon van God zou erdoor worden verheerlijkt. Gods macht zou zich openbaren en de Heer Jezus zou als de Zoon van God zijn heerlijkheid tentoonspreiden. De Heer ging niet onmiddellijk naar Betanië, maar bleef twee dagen waar Hij was. Ondertussen stierf Lazarus en werd begraven. Daarna kwam de Heer, en werd Lazarus uit de doden opgewekt.

Hoewel Lazarus al vier dagen in het graf had gelegen, stond hij op uit de doden. Als een toonbeeld van de goddelijke macht van de Heer stond hij daar. Het grootste wonder ooit door de Heer Jezus op aarde verricht, werd aan hem volbracht. Waar de dood reeds zijn vernietigende werk was begonnen, daar triomfeerde de Heer over de dood en zijn vreselijke gevolgen. Hij riep Lazarus in het leven terug. Wat een eer voor Lazarus! Wat niemand anders te beurt viel, dat gebeurde aan hem. Het was tot heerlijkheid van God en van de Zoon van God. Wat zal hij blij zijn geweest! Jezus had hem lief, Hij noemde hem zijn vriend. Lazarus had die liefde ondervonden, die vriendschap genoten; en nu mocht hij een toonbeeld van de heerlijkheid van de Heer zijn.

Maar er is nog meer. Wij lezen dat velen uit de Joden, die naar Maria waren gekomen om haar te vertroosten, in Jezus geloofden, nadat zij hadden gezien wat er gebeurd was (Joh. 11:45). Zo werd wat er met Lazarus plaatsvond, wat de Heer aan hem deed, een middel tot bekering van zondaren. Ja, zo'n indruk maakte zijn opwekking, dat een grote menigte van de Joden niet alleen kwam om de Heer Jezus te zien in Betanië, maar ook Lazarus wilde zien die uit de doden was opgewekt (Joh. 12:9).

Wat kunnen we hieruit leren? U hebt misschien weinig gaven, u spreekt nooit in het openbaar. U kunt geen bezoeken maken. En u

denkt dat u misschien niet zo opvalt, maar toch kunt u tot heerlijkheid van God zijn. Iedereen op zijn manier en naar de maat van zijn geloof. Dat is heerlijk. Wees trouw, doe wat uw hand vindt om te doen en geef u daarin helemaal aan de leiding van de Heer over. Hij zal alles goedmaken. Om de Zoon van God te verheerlijken zijn er geen schitterende gaven nodig. Christus kan verheerlijkt worden op het ziekbed, zowel als in de gemeente; in het dagelijks werk, zowel als in de prediking van het evangelie; in de huiselijke kring, zowel als in de arbeid op het zendingsveld. Het komt er maar op aan of wij die plaats innemen die ons door de Heer is aangewezen. Bent u een hulpbetoning, maar wilt u tot elke prijs een profeet zijn, dan zult u waarschijnlijk die gave van God gaan imiteren. Bovendien zal de gave die aan u is gegeven, niet tot zijn recht komen. Het ligt niet in grote en schitterende dingen, maar in de genade van de Heer. Is ieder lid op zijn plaats, dan dient elk tot opbouw van het lichaam en tot verheerlijking van het Hoofd.

‘Deze ziekte is niet tot de dood, maar ter wille van de heerlijkheid van God’. Wat een troost voor zieken en zij die lijden! Laten zij niet treuren over het feit dat zij niets kunnen doen en zelfs denken nutteloos te zijn. Denk aan Lazarus: hij was niet alleen ziek, maar hij was gestorven; toch werd de Zoon van God in hem verheerlijkt. Al is het misschien niet op dezelfde manier, toch kan dit met u ook het geval zijn. Wanneer u geduldig bent en zachtmoedig; wanneer u niet klaagt of zucht; wanneer u zich verblijdt in de Heer en roemt in de verdrukking, dan wordt de naam van God en Jezus door u verheerlijkt. De wereld zal moeten erkennen dat alleen een christen in staat is zo te lijden. Onder het lijden te juichen, op het ziekbed zich te verblijden en anderen te kunnen troosten, dat is de triomf van het geloof. Bij het naderen van de dood niet alleen kalm en rustig, maar gelukkig en blij te zijn, dat toont de kracht van het christendom, de kracht van het geloof in Jezus. Ik kan mij niets heerlijkers voorstellen! Een christen *gelukkig* te zien sterven verkwikt altijd mijn hart. Reeds vaak zijn ongelovigen erdoor getroffen en tot nadenken gebracht. Zo wordt Gods naam verheerlijkt.

Nog twee dingen lezen wij van Lazarus. Na zijn opwekking uit de doden zat hij met de Heer Jezus aan in het huis van Simon de melaatse. Uit dit verhaal in Johannes 12 blijkt dat Lazarus een belangrijk persoon was geworden. In het eerste vers lezen wij: ‘Jezus dan kwam zes dagen vóór het pascha in Betanië, waar Lazarus was, de gestorvene, die Jezus uit de doden had opgewekt’. En in het

tweede vers wordt ons meegedeeld dat Lazarus één van hen was die met Jezus aanlagen. Wat zal dat een vreugde voor Lazarus zijn geweest! Met Jezus aan te zitten, nadat Hij hem zo'n grote genade had bewezen en zijn almacht zo heerlijk aan hem had geopenbaard. Ook hij had Jezus beter leren kennen. Hij had in de Heer een Vriend gevonden, zoals er geen tweede op aarde bestaat. Heerlijke ogenblikken zullen het voor Lazarus zijn geweest!

Verder werd hij waardig bevonden om met de Heer Jezus smaad te dragen. De Joden hadden besloten Jezus te doden, en nu beraadslaagden zij om ook Lazarus te doden. Niets was natuurlijker dan dit. Lazarus was een levende getuige van de goddelijke macht van Christus. Ieder die naar Betanië ging, kon daar de geschiedenis van Lazarus' opwekking horen en Lazarus zelf zien. Honderden gingen daarheen. Dit ergerde en verbitterde de Joden; daarom besloten zij niet alleen Jezus, maar ook Lazarus te doden. Zo deelde Lazarus in de smaad van Christus. En om Jezus' wil te lijden is een grote eer, een heerlijk voorrecht. 'Acht het enkel vreugde, mijn broeders, wanneer u in allerlei verzoekingën valt' (Jak. 1:2). 'U is uit genade gegeven in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden' (Fil. 1:29). 'Maar al lijdt u ook ter wille van de gerechtigheid, gelukkig bent u' (1 Petr. 3:14). Voor de Heer Jezus te lijden is dus genade; het is louter vreugde; het is blijdschap voor het hart. Dit voorrecht viel Lazarus te beurt. Dit lezen we niet over Marta of Maria. De voorheen stille, vergeten en onopvallende Lazarus kreeg deze grote eer. De Heer weet de nederigen te verhogen, de kleinen en zwakken op te heffen en te sterken.

Zo is ook Lazarus een belangrijk persoon voor ons geworden. Het weinige dat van hem wordt meegedeeld, is heel leerzaam. Het is waar, hij trad niet op de voorgrond, hij nam een bescheiden plaats in huis in. Zijn naam wordt slechts enkele keren genoemd; van wat hij deed of sprak, staat geen woord vermeld. Maar hij werd door Jezus bemind. De Heer noemde hem zijn vriend. Hij werd een getuige van de opstandingskracht van Jezus en zijn deelgenoot in het lijden en de smaad.

Naast de bedrijvige Marta en de toegewijde Maria staat de stille, schijnbaar onopvallende Lazarus. Zijn beeld mocht op dit schilderij niet ontbreken. De individuele situatie van gelovigen kan totaal verschillend zijn. Velen lijken op Marta, sommigen lijken op Maria,

menigeen zal zich herkennen in Lazarus. De Heer zorgt voor alles, ook in dit opzicht. Voor alle gelovigen, hoe verschillend hun toestand en karakter ook mag zijn, gaf Hij aanwijzingen. Niemand hoeft zich te schamen. Niemand wordt zonder troost en bemoediging heengezonden. Het Woord van God voldoet aan allen en voorziet in alles. En wat vooral kostbaar is: Jezus omvat al de zijnen met innige liefde. Hij leidt en zegent, vermaant en vertroost, naardat ieder van hen nodig heeft. Geve de Heer ons genade steeds zijn stem te onderscheiden en naar zijn woord te luisteren!

Boeken om de Bijbel 2009

